

Briuselis, 2023 m. kovo 24 d.
(OR. en)

7767/23

Tarpinstitucinė byla:
2023/0083(COD)

CONSOM 100
MI 234
COMPET 258
SUSTDEV 50
ENV 297
ENER 154
DIGIT 47
CODEC 456
IA 50
IND 142

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2023 m. kovo 23 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	COM(2023) 155 final
Dalykas:	Pasiūlymas dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVOS dėl bendrųjų taisyklių, kuriomis skatinamas prekių taisymas, kuria iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2017/2394 ir direktyvos (ES) 2019/771 ir (ES) 2020/1828

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2023) 155 final.

Pridedama: COM(2023) 155 final

Briuselis, 2023 03 22
COM(2023) 155 final

2023/0083 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA

**dėl bendrųjų taisyklių, kuriomis skatinamas prekių taisymas, kuria iš dalies keičiamas
Reglamentas (ES) 2017/2394 ir direktyvos (ES) 2019/771 ir (ES) 2020/1828**

(Tekstas svarbus EEE)

{SEC(2023) 137 final} - {SWD(2023) 59 final} - {SWD(2023) 60 final}

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

- Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Šis aiškinamasis memorandumas pateikiamas kartu su direktyvos, kuria skatinamas vartotojų įsigytų prekių taisymas ir iš dalies keičiama Direktyva (ES) 2019/771, Direktyva (ES) 2020/1828 ir Reglamentas (ES) 2017/2394, pasiūlymu. Šiuo pasiūlymu prisidedama prie Komisijos žaliosios pertvarkos prioriteto, visų pirma Europos žaliojo kurso¹ ir jo tvaraus vartojimo tikslo.

Kai atsiranda vartojimo prekių trūkumų, vartotojai dažnai nemėgina jų taisyti, vietoje to jas išmeta anksčiau laiko, nors jas būtų galima pataisyti ir naudoti ilgesnį laiką. Taip nutinka, kai vartotojai renkasi pakeitimą, o ne pataisymą pagal Prekių pardavimo direktyvoje² numatytą teisinę garantiją ir kai nustojus galioti teisinei garantijai vartotojai yra atgrasomi nuo pataisymo dėl neoptimalių taisymo galimybių ir sąlygų. Tokiomis aplinkybėmis atnaujintų prekių naudojimas taip pat yra ribotas, dėl to lieka neišnaudota kitų vartotojų galimybė pakartotinai panaudoti prekes.

Dėl vartotojų įsigytų pataisomų prekių išmetimo anksčiau laiko daugėja atliekų, išmetamos šiltnamio efektą sukeliančios dujos ir kuriama didesnė vertingų išteklių paklause naujų prekių gamyboje. Galimų pataisyti vartotojų įsigytų prekių išmetimo anksčiau laiko problema egzistuoja visoje ES ir apima plačią šių prekių įvairovę. Daugiau kaip du trečdaliai (65–74 proc.) viešų konsultacijų respondentų pritarė sprendimams ES lygmeniu.

Konferencijos dėl Europos ateities³ prašymai apima raginimą suteikti teisę į remontą, visų pirma 5 pasiūlyme dėl tvaraus vartojimo, pakuotės ir gamybos ir 11 pasiūlyme dėl tvaraus ekonomikos augimo ir inovacijų. Šis pasiūlymas dėl prekių taisymo skatinimo yra Komisijos atsako į šį raginimą dalis⁴.

Siekiant skatinti tvarų vartojimą, šia direktyva siekiama skatinti vartotojų įsigyjamų galimų pataisyti prekių su trūkumais taisymą ir pakartotinį naudojimą, kai teisinė garantija apima taisymą ir kai jo neapima.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Komisija visapusiškai siekia žaliojo kurso tikslo, susijusio su tvariu vartojimu, vykdydama įvairias iniciatyvas, kuriomis sprendžiami įvairūs išmetimo anksčiau laiko klausimai tiek pasiūlos, tiek paklausos požiūriu.

Kalbant apie pasiūlą, Tvarių gaminių ekologinio projektavimo reglamento (toliau – ESPR) pasiūlymu⁵ nustatoma produktų taisomumo gamybos etape sistema, visų pirma taikoma produktų projektavimo reikalavimams ir atsarginių dalių prieinamumui.

¹ COM(2019) 640 *final*, 2019 12 11.

² OL L 136, 2019 5 22, p. 28.

³ [Konferencija dėl Europos ateities. Galutinių rezultatų ataskaita. 2022 m. gegužės mėn.](#)

⁴ COM(2022) 404 *final*.

⁵ COM(2022) 142 *final*, 2022 3 30.

Kalbant apie paklausą, direktyvos, kuria siekiama suteikti vartotojams daugiau galių dalyvauti žaliwoje pertvarkoje (toliau – ECGT) pasiūlymu⁶ numatomas geresnis informavimas prekybos vietoje apie prekių patvarumą ir taisomumą. Taip vartotojams suteikiama galimybė priimti tvarius pirkimo sprendimus.

Pagal Reglamento dėl suderintų sąžiningos prieigos prie duomenų ir jų naudojimo taisyklių (Duomenų aktas) pasiūlymą susietųjų produktų naudotojai turi turėti prieigą prie duomenų, kuriuos jie sukuria šių produktų naudojimo metu, ir turėti teisę tokius duomenis suteikti pasirinktai trečiajai šaliai. Tokia prieiga prie duomenų bus aktuali nepriklausomiems taisytojams.

Jei po pardavimo atsiranda produkto trūkumų, Prekių pardavimo direktyva vartotojams suteikiamos teisių gynimo priemonės pardavėjų atžvilgiu dėl trūkumų, kurie buvo prekių pristatymo metu ir paaiškėjo per ne trumpesnę kaip 2 metų atsakomybės laikotarpį. Pagal Prekių pardavimo direktyvą vartotojai renkasi tarp nemokamo taisymo ir pakeitimo. Jie negali prašyti pasirinktos teisės gynimo priemonės, jei ji yra neįmanoma arba neproporcingai brangi, palyginti su kita teisių gynimo priemone.

Dėl bendro ESPR ir ECGT poveikio bus pagerintas produktų tvarumas ir skatinami tvarūs pirkimai. Tačiau šiais teisės aktais nesprendžiamos problemos, kurios atgraso vartotojus nuo taisymo po pardavimo. Šia iniciatyva užpildoma minėta spraga sutelkiant dėmesį į vartotojų įsigytų prekių naudojimo etapą. Ja skatinamas taisymas kaip teisių gynimo priemonė pagal Prekių pardavimo direktyvos teisinės garantijos sistemą ir vartotojams bei įmonėms suteikiama naujų priemonių, kuriomis skatinamas taisymas, kurio neapima teisinė garantija.

Šios trys iniciatyvos papildo viena kitą ir sukuria sinergiją – tai visapusiška sistema siekiant bendro tvaraus vartojimo tikslo. Jos skirtos papildyti viena kitą ir kartu apima visą produkto gyvavimo ciklą.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

• Teisinis pagrindas

Šio pasiūlymo teisinis pagrindas yra Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 114 straipsnis, kuriuo numatyta galimybė priimti priemones, siekiant užtikrinti vidaus rinkos sukūrimą ir veikimą. Šiuo pasiūlymu prisidedama prie geresnio vidaus rinkos veikimo nustatant suderintą taisyklių sistemą, skatinančią taisymą, kurį apima teisinė garantija ir kurio ji neapima, ir taikomą vartotojų įsigytų prekių pardavimui.

Prekių pardavimo direktyvoje visiškai suderinamos vartotojams pagal teisinės garantijos sistemą prieinamos teisių gynimo priemonės dėl prekių neatitikimo reikalavimams ir sąlygos, kai tokiomis teisių gynimo priemonėmis galima pasinaudoti. Ji priimta remiantis SESV 114 straipsniu, kuriuo siekiama prisidėti prie vidaus rinkos veikimo pašalinant su sutarčių teise susijusias kliūti, trukdančias tarpvalstybiniam vartotojų įsigytų prekių pardavimui ES. Šia direktyva tikslingai koreguojamas pasirinkimas tarp taisymo ir pakeitimo teisių gynimo priemonių siekiant skatinti taisymą ir tuo pačiu tvaresnį vartojimą remiantis tuo pačiu teisiniu pagrindu – SESV 114 straipsniu.

⁶ COM(2022) 143 *final*, 2022 3 30

Be Prekių pardavimo direktyvos atskiros valstybės narės jau nustatė arba ketina nustatyti taisykles, kuriomis skatinamas vartotojų įsigytų prekių taisymas ir pakartotinis naudojimas. Skirtingos privalomos nacionalinės taisyklės, kuriomis skatinamas tvarus vartojimas sutarčių kontekste, sukuria faktines arba galimas kliūtis sklandžiam vidaus rinkos veikimui ir daro neigiamą poveikį tarpvalstybiniam sandoriams vidaus rinkoje. Pavyzdžiui, ekonominės veiklos vykdytojams gali tekti patirti papildomų sandorio išlaidų norint gauti būtinas teisinės konsultacijas, kad būtų galima sužinoti apie vartotojo įprastinės gyvenamosios vietos šalies teisės aktų reikalavimus, taikomus pagal Reglamentą (EB) Nr. 593/2008⁷. Taisymo paslaugų teikėjai gali būti atgrasyti nuo savo paslaugų siūlymo daugiau nei vienoje valstybėje narėje, nes jiems reikėtų atitinkamai pritaikyti savo taisymo sutartis.

Be to, skirtingos nacionalinės taisyklės ir iš to kylantys rinkos praktikos skirtumai lemia mažą taisymo galimybių ir sąlygų skaidrumą. Tai atgrasys vartotojus nuo naudojimosi taisymo paslaugomis, visų pirma kitose valstybėse, nes kai nėra suderintų taisyklių tarpvalstybiniai sandoriai yra dar sudėtingesni nei sandoriai, sudaromi nacionaliniu lygmeniu. Dėl to vartotojų paklausa yra ribota ir tai trukdo plėtoti taisymo paslaugas, visų pirma tarpvalstybinio mastu. Skaitmeninės technologijos tobulėja ir vis daugiau prekių apima skaitmenines funkcijas, kurias galima pasiekti nuotoliniu būdu, todėl tikėtina, kad taisymo paslaugos nuotoliniu būdu ir tarpvalstybinio mastu ateityje dar labiau plėsis. Kliūtys, kurios netiesiogiai atgraso vartotojus nuo taisymo, stabdo ir tarpvalstybinį prekių, kurios būtinos taisymo paslaugoms, pvz., atsarginių dalių ir remonto įrangos, judėjimą.

Todėl būtina suderinti tam tikrus taisymo aspektus, nepriklausančius esamai pardavėjo atsakomybei, siekiant užtikrinti su vartotojo ir taisytojo santykiais susijusį bendrosios rinkos veikimą, padidinti teisinį tikrumą ir sumažinti sandorio išlaidas, visų pirma mažoms ir vidutinėms įmonėms, kurių taisymo sektoriuje yra daugiausia.

Pagal SESV 114 straipsnio 3 dalį Komisija remiasi aukštu aplinkosaugos ir vartotojų apsaugos lygiu. Prekių pardavimo direktyva siekiama pagerinti vidaus rinkos veikimą, kartu užtikrinant aukštą vartotojų apsaugos lygį. Šia direktyva pridedamas papildomas tikslas – skatinti tvarų vartojimą, žiedinę ekonomiką ir žaliąją pertvarką, kartu užtikrinant aukštą aplinkos apsaugos lygį.

- **Subsidiarumas**

Šioje direktyvoje sprendžiamos problemos yra tarpvalstybinio pobūdžio ir europinio bei pasaulinio masto.

Prekių pardavimo direktyva jau yra visiškai suderintos tam tikros vartotojų įsigytų prekių pardavimo taisyklės. Kadangi šiuo pasiūlymu keičiamas vienas šių taisyklių aspektas siekiant skatinti taisymą pagal teisinę garantiją, pokyčiai turi būti daromi ES lygmeniu.

Jei nebūtų imtasi veiksmų ES lygmeniu, tikėtina, kad būtų įgyvendinamos nacionalinės iniciatyvos, nepatenkančios į Prekių pardavimo direktyvos taikymo sritį, ir būtų taikomi skirtingi metodai siekiant skatinti taisymą, kurio neapima teisinė garantija, atsižvelgiant į

⁷ 2008 m. birželio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 593/2008 dėl sutartinėms prievolėms taikytinos teisės (Roma I) (OL L 177, 2008 7 4, p. 6).

tvaresnio vartojimo tikslą. Tokios iniciatyvos galėtų duoti tam tikros naudos vartotojams ir aplinkai nacionaliniu lygmeniu, tačiau jomis kartu būtų sukurta arba padidinta vidaus rinkos fragmentacija.

Todėl būtina imtis ES veiksmų siekiant bendro tikslo – veikiančios vidaus rinkos su tvaresniu vartotojų įsigytų prekių vartojimu. Tik ES veiksmams galima nuosekliai visoje vidaus rinkoje pasiekti pageidaujamą poveikį – taisymo ir pakartotinio naudojimo skatinimą vykdant šių paslaugų pardavimą tarpvalstybiniu mastu.

- **Proporcingumo principas**

Šia direktyva siūloma subalansuota sistema, atitinkanti proporcingumo principą. Siekiant skatinti taisymą pagal teisinę garantiją, nacionaliniai teisės aktai iš dalies keičiami tik tiek, kiek tai būtina šiam tikslui pasiekti. Šis pasiūlymas neprieštarauja nusistovėjusiai nacionalinei tvarkai dėl atsakomybės laikotarpių. Pakeitimas susijęs tik su taisyklėmis, kurios ir taip turi būti visiškai suderintos.

Jei taisymo neapima teisinė garantija, suderinimas ES lygmeniu taikomas tik toms galimybėms, visų pirma Europos taisymo informacijos formai ir pareigai pataisyti, kurios yra susijusios su vidaus rinka. Jei nacionalinio lygmens sprendimas, visų pirma taisymo platforma, yra vienodai veiksmingas, tai yra tinkamiausias pasirinkimas. Europos taisymo paslaugų standartas suformuluojamas kaip savanoriškas įsipareigojimas, kad būtų išvengta plataus masto poveikio paslaugų teikimą reglamentuojantiems nacionalinės teisės aktams.

Nors šios direktyvos nuostatomis siekiama tvaresnio vartojimo, jos yra pritaikytos poreikiams, kuriuos jomis reikia užtikrinti, ir yra tikslinio pobūdžio, atidžiai parinktos apimties ir intensyvumo.

- **Priemonės pasirinkimas**

Tinkamiausia priemonė yra atskira direktyva. Ji apima tikslinį Prekių pardavimo direktyvos pakeitimą, susijusį su teisių gynimo priemonėmis pagal teisinę garantiją, taip pat naujas sutartines taisykles dėl taisymo, už kurį pardavėjas neatsako pagal Prekių pardavimo direktyvą, skatinimo. Direktyva šiuo atveju yra tinkamiausia priemonė, nes ja užtikrinamas pageidaujamas suderinimo poveikis ir teisinis tikrumas, taip pat valstybėms narėms sudaromos sąlygos sklandžiai įtraukti suderintas priemones į savo nacionalinius teisės aktus.

Be to, Komisija ketina taikyti ir nereguliuojamojo pobūdžio priemonę – skatinti Europos taisymo paslaugų standarto sukūrimą.

3. **EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI**

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Siekiant užtikrinti plataus masto suinteresuotųjų šalių dalyvavimą per visą šio pasiūlymo rengimo politikos ciklą, buvo įgyvendinta išsami konsultacijų strategija, atsižvelgiant į geresnio reglamentavimo gaires. Konsultacijų strategija apėmė atitinkamas suinteresuotąsias

šalis, įskaitant vartotojus, vartotojų organizacijas nacionaliniu ir ES lygmenimis, įmones ir verslo asociacijas, aplinkosaugos organizacijas, akademinis ekspertus ir nacionalines valdžios institucijas. Vyko kelios konsultacijos:

- kvietimas teikti informaciją per 12 savaitių laikotarpį nuo 2022 m. sausio 11 d. iki 2022 m. balandžio 5 d., kurio metu pateikti 325 atsakymai;
- atviros viešos konsultacijos internetu per 12 savaitių laikotarpį nuo 2022 m. sausio 11 d. iki balandžio 5 d., kurių metu pateiktas 331 atsakymas;
- vartotojų ir įmonių apklausa, elgesio eksperimentai ir tiksliniai pokalbiai atliekant poveikio vertinimo pagrindžiamąjį tyrimą;
- tiksliniai dvišaliai susitikimai su suinteresuotosiomis šalimis;
- seminaras su valstybėmis narėmis 2022 m. balandžio 7 d.

Atviros viešos konsultacijos

Atvirose viešose konsultacijose dauguma respondentų sutiko, kad egzistuoja problema, susijusi su trumpesniu daugumos vartotojų įsigytų prekių naudojimo laiku. Visų kategorijų suinteresuotosios šalys kaip pagrindines vartotojų įsigytų prekių naudojimo trukmės sutrumpėjimo priežastis nurodė tai, kad vartotojams sunku taisyti prekes patiems ir kad taisymo paslaugos vartotojams yra nepatogios, daug kainuoja arba yra neprieinamos.

Absoliuti dauguma visų respondentų sutiko, kad siekiant skatinti tvarų vartojimą turėtų būti kuriamos paskatos trūkumų turinčius produktus taisyti tiek tada, kai taisymą apima teisinė garantija, tiek tada, kai ji jo neapima, o ne pirkti naujus produktus. Absoliuti dauguma visų suinteresuotųjų šalių taip pat sutiko, kad siekiant skatinti tvarų vartojimą svarbu sukurti paskatas pirkti ir naudoti atnaujintas prekes. Akivaizdi dauguma visų respondentų manė, kad veiksmams imtis tinkamas yra ES lygmuo.

Galimybę teikti pirmenybę taisymui, kai tai yra pigiau už pakeitimą, pripažino veiksminga nedidelė dauguma visų suinteresuotųjų šalių, įskaitant daugumą atsakymus pateikusių ES piliečių, verslo suinteresuotųjų šalių ir valdžios institucijų. Daugumai vartotojų ir aplinkosaugos organizacijų ši priemonė pasirodė neveiksminga.

Pusė visų atsakymus pateikusių suinteresuotųjų šalių mano, kad savanoriški įsipareigojimai dėl taisymo skatinimo yra veiksmingos priemonės. Ši priemonė pasirodė veiksminga visų pirma verslo suinteresuotosioms šalims, o daugumai aplinkosaugos organizacijų ir pusei vartotojų organizacijų ši priemonė pasirodė neveiksminga.

Kalbant apie gamintojo pareigą pataisyti už tam tikrą kainą, nedidelė dauguma respondentų manė, kad ji turėtų būti taikoma tais atvejais, kai trūkumai atsiranda dėl nusidėvėjimo, o pusė manė, kad ji turėtų būti taikoma tais atvejais, kai trūkumai atsiranda nustojus galioti teisinei garantijai. Verslo suinteresuotųjų šalių nuomonė buvo kitokia: tik mažuma laikėsi nuomonės, kad reikėtų taikyti garantiją nusidėvėjimo sukeltiems trūkumams.

Kvietimas teikti informaciją

Kvietime teikti informaciją nurodytos politikos galimybės, susijusios su prekių taisymo skatinimu pagal Prekių pardavimo direktyvos teisių gynimo priemonių sistemą, pareiga pataisyti ir savanoriškais įsipareigojimais dėl taisymo skatinimo.

Įvairių kategorijų suinteresuotosios šalys (verslo organizacijos / asociacijos, bendrovės, nevyriausybinės organizacijos) pritarė galimybei, pagal kurią teisinės garantijos atveju pirmenybė teikiama taisymui, kai taisyti pigiau nei pakeisti arba kaina ta pati. Kalbant apie pareigą pataisyti, verslo suinteresuotosios šalys pabrėžė, kad tokia pareiga turėtų atitikti tam tikrą kainą. Dauguma suinteresuotųjų šalių pritarė savanoriškų įsipareigojimų dėl taisymo skatinimo galimybei.

Seminaras su valstybėmis narėmis

Daugelis valstybių narių dar neturėjo nuomonės dėl nurodytų priemonių. Paprastai daugiau palaikymo susilaukė priemonės, pagal kurias pirmenybė teikiama prekių taisymui pagal Prekių pardavimo direktyvos teisių gynimo priemonių sistemą, nei priemonės, kuriomis vartotojams suteikiamos kitokios paskatos rinktis taisymą (pvz., galiojančio atsakomybės laikotarpio pratęsimas po taisymo). Kai kurios valstybės narės pritarė taisymui kaip pagrindinei teisių gynimo priemonei, kai jo kaina yra mažesnė nei pakeitimo arba tokia pati.

Dauguma valstybių narių nepritarė tam, kad ekonominės veiklos vykdytojams būtų nustatoma pareiga taisyti. Kai kurios iš jų teigė, kad pareiga būtų pernelyg didelė našta ir, tikėtina, padidintų vartotojų įsigyjamų prekių kainą. Tos valstybės narės, kurios pritarė pareigai pataisyti, nurodė, kad dėl šios pareigos taisymo išlaidos neturėtų padidėti ir kad už taisymą turėtų atsakyti gamintojas, o ne pardavėjas.

Kalbant apie pareigą pateikti pasiūlymą dėl taisymo, kuris nepatenka į Prekių pardavimo direktyvos taikymo sritį, dauguma valstybių narių neturėjo nuomonės. Kai kurios tokiai priemonei pritarė, kitos nebuvo linkusios to daryti.

Duomenų rinkimas atliekant poveikio vertinimo pagrindžiamąjį tyrimą

Duomenys poveikio vertinimo pagrindžiamojo tyrimo metu buvo renkami vykdant kontrolinį pirkimą, vartotojų apklausą su dviem integruotais vartotojų eksperimentais, įmonių apklausą ir pokalbius su suinteresuotosiomis šalimis. Šiais būdais gauta problemai apibrėžti ir politikos galimybių poveikiui įvertinti reikalingų duomenų.

Kontrolinis pirkimas buvo orientuotas į mažmenininkus ir jo metu surinkta 600 pastabų apie vartotojų patirtį mėginant atlikti taisymą pagal teisinę garantiją ir nustojus jai galioti, taip pat apie priežastis, kodėl pardavėjai netaiso produktų.

Atlikus vartotojų apklausą ir integruotus eksperimentus, kai atvejai atitiko Prekių pardavimo direktyvą, kiekvienoje valstybėje narėje (dalyvavo 10 valstybių narių) gauta po 1 000 atsakymų ir informacijos apie vartotojų patirtį mėginant atlikti taisymą ar įsigyti naudotų prekių. Atlikus antrąjį vartotojų eksperimentą, apėmusį atvejus, kurių teisinė garantija neapėmė, kiekvienoje valstybėje narėje (dalyvavo 10 valstybių narių) gauta po 800 pastabų ir duomenų apie taisymo kliūtis, informacijos apie taisymą ir tikimybę, kad vartotojai ims taisymo skirtingomis aplinkybėmis.

Atlikus gamintojų, pardavėjų ir taisytojų įmonių apklausą gauta 80 išsamių atsakymų ir 284 daliniai atsakymai. Per ją gauta taisymo rinkos ir su trūkumų turinčių prekių taisymu bei pakeitimu susijusios rinkos praktikos analizei atlikti reikalingų duomenų. Galiausiai, surengus 21 pokalbį su suinteresuotosiomis šalimis, gauta įžvalgų apie problemos apibrėžimą ir rinkos praktiką.

- **Poveikio vertinimas**

Šis pasiūlymas grindžiamas poveikio vertinimu. 2022 m. rugsėjo 30 d. Komisijos Reglamentavimo patikros valdyba (toliau – RPV) pirmiausia paskelbė neigiamą nuomonę Gerokai pakoregavus pradinį projektą, 2023 m. sausio 24 d. RPV pateikė teigiamą nuomonę kartu su papildomomis pastabomis. Poveikio vertinimo 1 priede paaiškinama, kaip buvo atsižvelgta į RPV pastabas.

Buvo išnagrinėtos kelios politikos galimybės, susijusios su vartotojų įsigytų prekių išmetimu anksčiau laiko, kai teisinė garantija apima taisymą ir kai ji jo neapima.

Įvertintos galimybės skatinti prekių taisymą ir pakartotinį naudojimą, **kai teisinė garantija apima taisymą**, yra šios: teikti pirmenybę prekių taisymui pagal Prekių pardavimo direktyvos teisių gynimo priemonių sistemą, kai tai yra pigiau už prekių pakeitimą; užtikrinti, kad taisymas taptų pagrindine teisių gynimo priemone; pratęsti atsakomybės laikotarpį taisymo atveju; suderinti atsakomybės už atnaujintas prekes laikotarpį su atsakomybės už naujas prekes laikotarpiu ir keisti trūkumų turinčias prekes atnaujintomis prekėmis.

Įvertintos galimybės supaprastinti ir skatinti prekių taisymą ir pakartotinį naudojimą, **kai teisinė garantija neapima taisymo**, yra šios: teikti informaciją apie gamintojų atliekamą taisymą ir apie taisymą bei prekių atnaujinimą per ryšių užmezgimo platformą nacionaliniu arba ES lygmeniu; didinti taisymo skaidrumą ir gerinti sąlygas savanoriškais įsipareigojimais; įpareigoti taisytojus pateikti pasiūlymą dėl taisymo kainos ir sąlygų ir įpareigoti gamintojus taisyti prekes, kurioms pagal Sąjungos teisę taikomi taisomumo reikalavimai, arba visus produktus už tam tikrą kainą.

Tinkamiausias galimybių derinys apima abiejų grupių galimybes, daugiausia dėmesio skiriant prekių, kurių neapima teisinė garantija, taisymui. Daugiausia trūkumų atsiranda pagal šį scenarijų, todėl pagal jį yra didžiausias potencialas didinti taisymo apimtį. Remiantis įvairiais kriterijais, sąnaudų ir naudos analize ir kokybiniu įvairių svarstyti galimybių proporcingumo vertinimu, problemoms spręsti buvo pasiūlytos šešios tinkamiausios politikos galimybės:

- pirmenybės teikimas taisymui, kai tai yra pigiau už pakeitimą pagal teisinės garantijos sistemą;
- nacionalinė internetinė platforma, kurioje vartotojai gali rasti taisytojus ir kurioje skatinamas prekių atnaujinimas;
- taisytojų įpareigojimas paprašius pateikti pasiūlymą dėl taisymo kainos ir sąlygų naudojantis standartine forma (Europos taisymo informacijos forma);
- prekių, kurioms pagal Sąjungos teisę taikomi taisomumo reikalavimai, gamintojų įpareigojimas už tam tikrą kainą pataisyti prekes, kurių taisymo neapima teisinė garantija;
- gamintojų įpareigojimas informuoti apie jiems taikomą pareigą pataisyti;
- savanoriškas ES nesudėtingo taisymo standartas (Europos taisymo paslaugų standartas).

Tinkamiausiu galimybių deriniu skatinama galimybė pataisyti vartotojų įsigytas prekes, kurių taisymą teisinė garantija apima ir kurių taisymo ji neapima, išsprendžiant keletą nustatytų problemų, dėl kurių šios prekės išmetamos anksčiau laiko.

Pirmenybės teikimas prekių taisymui, o ne pakeitimui pagal Prekių pardavimo direktyvos teisių gynimo priemonių sistemą skatins vartotojus vartoti tvariau ir didins vartotojų įsigytų galimų pataisyti prekių, kurių taisymą apima teisinė garantija, taisymo apimtis.

Kai taisymo neapima teisinė garantija, taikant įvairias priemones vartotojams jis bus lengvesnis ir patrauklesnis, dėl to didės vartojimo prekių taisymo apimtys ir naudojimo trukmė. Nacionalinė internetinė taisymo platforma ir gamintojų pareiga informuoti apie jiems taikomą pareigą teikti taisymo paslaugas didins siūlomų taisymo paslaugų skaidrumą. Pareiga teikti pasiūlymą dėl taisymo kainos ir sąlygų (Europos taisymo informacijos forma) padės spręsti su taisymo procesu susijusius vartotojų kainų klausimus ir nepatogumą keliančius veiksnius, nes užtikrins skaidrumą ir nuspėjamumą, dėl to bus lengviau palyginti pasiūlymus. Pareiga pataisyti skatins tvarų vartojimą suteikiant vartotojams teisę reikalauti, kad gamintojas pataisytų konkrečių grupių produktus, kurie sukurti taip, kad juos būtų galima pataisyti. Europos taisymo paslaugų standartas yra naudingas nereguliuojamojo pobūdžio privalomų priemonių papildymas, kuriuo bus didinamas vartotojų pasitikėjimas taisymo paslaugomis. Nacionalinėje platformoje numatyta atnaujinimo funkcija skatins daugiau naudoti atnaujintas prekes, o tai naudinga tiek paklausos, tiek pasiūlos požiūriu.

Tinkamiausiu galimybių deriniu prisidedama prie užimtumo, investicijų ir konkurencijos didinimo ES vidaus rinkos taisymo paslaugų sektoriuje, jis taip pat duos naudos ES vartotojams (vartotojai per 15 metų sutaupys 176,5 mlrd. EUR, t. y. 25 EUR vienam vartotojui per metus) ir aplinkai (per 15 metų bus sutaupyta 18,4 mln. tonų CO²⁸). Šis galimybių derinys naudingas nepriklausomiems taisytojams, taip pat mažosioms ir vidutinėms įmonėms. Įmonės patirs nuostolių dėl prarastų pardavimų ir sumažėjusios naujų prekių gamybos, tačiau didelės vartotojų sutaupytos lėšos viršys įmonių išlaidas. Todėl įmonių nuostoliai atspindi įmonių pajamų sumažėjimą vartotojų naudai. Tikėtina, kad vartotojai sutaupytus pinigus investuos į bendrą ekonomiką, o tai savo ruožtu lems augimą ir investicijas.

- **Pagrindinės teisės**

Galimybių derinys turi teigiamą poveikį Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje (toliau – Chartija) įtvirtintoms pagrindinėms teisėms. Juo skatinama teisė į aukšto lygio aplinkos apsaugą ir aplinkos kokybės gerinimą, kaip nustatyta Chartijos 37 straipsnyje. Visų pirma tai padeda mažinti išmetamą ŠESD kiekį, atliekas ir naujų išteklių naudojimą didinant taisymo, kurį apima teisinė garantija ir kurio ji neapima, apimtis, taip prailginant vartotojų įsigytų prekių naudojimo trukmę. Šiuo pasiūlymu prisidedama prie aukšto vartotojų apsaugos lygio (Chartijos 38 straipsnis) sustiprinant vartotojų teises, kai nustoja galioti teisinė garantija. Tai bus užtikrinta:

a) suteikiant vartotojams priemones taisymo skaidrumui didinti ir sąlygoms gerinti;

⁸ Tinkamiausio galimybių derinio poveikis aplinkai turi būti vertinamas kartu su ESPR (471 mln. tonų mažiau CO₂) ir ECGT (0,33–0,47 mln. tonų mažiau CO₂) poveikiu aplinkai, nes šios priemonės skirtos papildyti viena kitą. Todėl bendras poveikis aplinkai yra labai didelis. Be to, šios iniciatyvos prisideda prie bendrai daromo poveikio.

b) įpareigojant gamintojus taisyti tam tikras vartotojų įsigytas prekes, kurioms netaikoma teisinė garantija.

Šiomis priemonėmis bus skatinamas ir palengvinamas sprendimų dėl taisymo priėmimas, kai atsiranda prekių trūkumų, ir vartotojai bus apsaugomi nuo bereikalingo naujų pakaitinių prekių pirkimo, todėl sumažės vartotojų išlaidos.

Nors šiuo pasiūlymu reguliuojama tam tikra su taisymu susijusi verslo praktika atsižvelgiant į tvaraus vartojimo tikslą, juo užtikrinama sutarčių laisvė ir jis yra palankus laisvei užsiimti verslu (Chartijos 16 straipsnis). Šio pasiūlymo nuostatomis siekiama paskatinti taisymo rinką nesukuriant naštos, visų pirma mažosioms ir vidutinėms įmonėms.

Šiuo pasiūlymu taip pat prisidedama prie neįgaliųjų integracijos (Chartijos 26 straipsnis), nes valstybės narės privalo užtikrinti prieigą prie taisymo paslaugoms skirtos internetinės platformos ir neįgaliesiems taip palengvindamos jų galimybes naudotis taisymo paslaugomis. Be to, pasiūlymu siekiama užtikrinti teisę į veiksmingas teisių gynimo priemones ir teisingą bylos nagrinėjimą (Chartijos 47 straipsnis), visų pirma konkrečiomis nuostatomis dėl vykdymo užtikrinimo, užtikrinant šios direktyvos reikalavimų laikymąsi.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Šis pasiūlymas nedaro poveikio ES biudžetui.

5. KITI ELEMENTAI

- **Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

Komisija įvertins šios iniciatyvos poveikį praėjus 5 metams nuo jos taikymo pradžios. Tai užtikrins taikymui ir informacijos rinkimui valstybėse narėse užtikrinti būtina laikotarpį. Eiga bus stebima remiantis rodikliais, apimančiais visą galimybių derinį ir atskirus jo elementus. Atliekant vertinimą taip pat bus remiamasi duomenimis apie iniciatyvos perkėlimą į nacionalinę teisę ir taikymą. Šiuo tikslu Komisija taip pat palaikys ryšius su valstybėmis narėmis ir suinteresuotosiomis šalimis.

Likus ne mažiau kaip devyniems mėnesiams iki šešerių metų įgaliojimų laikotarpio pabaigos Komisija parengs naudojimosi deleguotaisiais įgaliojimais ataskaitą, kad priimtų deleguotuosius aktus.

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

1 straipsnis. Dalykas, tikslas ir taikymo sritis

1 straipsnio 1 dalyje nurodytas šios direktyvos dalykas, t. y. gerinti vidaus rinkos veikimą nustatant bendras taisykles, skatinančias vartotojų įsigytų prekių taisymą. Pagal SESV 114 straipsnio 3 dalį Komisija remiasi aukštu aplinkosaugos ir vartotojų apsaugos lygiu. Šia direktyva siekiama to paties tikslo kaip ir Prekių pardavimo direktyva, t. y. pagerinti vidaus rinkos veikimą ir pasiekti aukštą vartotojų apsaugos lygį, o jos papildomas tikslas – užtikrinti aplinkos apsaugą. Visų pirma, šia direktyva prisidedama prie žiedinės ekonomikos ir žaliosios pertvarkos skatinant tvarų vartojimą per prekių taisymą ir pakartotinį naudojimą.

1 straipsnio 2 dalyje apibrėžiama šios direktyvos taikymo sritis, kuri apima vartotojų įsigytų prekių taisymą tuo atveju, jei prekėse yra trūkumų, kurie atsiranda arba paaiškėja pasibaigus pardavėjo atsakomybei pagal direktyvos (ES) 2019/771 10 straipsnį. Taip gali būti, kai prekių pristatymo vartotojui metu trūkumo dar nebuvo arba neatitikimas paaiškėja tik po atsakomybės laikotarpio. Dėl šių trūkumų šioje direktyvoje nustatytos kelios nuostatos, visų pirma dėl pareigos pateikti Europos taisymo informacijos formą (4 straipsnis), pareigos pataisyti (5 straipsnis) su atitinkamu informavimo reikalavimu (6 straipsnis) bei taisymo ir atnaujinimo platformos (7 straipsnis). Šioje direktyvoje taip pat nustatomi teisių gynimo priemonių sistemų pakeitimai, susiję su trūkumais, kurie priklauso pardavėjų atsakomybei pagal Prekių pardavimo direktyvos 10 straipsnį. Visų pirma šios direktyvos 12 straipsniu tikslingai koreguojamas pasirinkimas tarp taisymo ir pakeitimo pagal Prekių pardavimo direktyvą. Atsižvelgiant į Prekių pardavimo direktyvą, 12 straipsnis taikomas pardavimo sutartims, sudarytoms tarp vartotojų ir pardavėjų.

2 straipsnis. Terminų apibrėžtis

2 straipsnyje nustatyta sąvokos „taisytojas“ apibrėžtis, t. y. fizinis ar juridinis asmuo, kuris teikia taisymo paslaugas komerciniais tikslais, įskaitant nepriklausomus taisymo paslaugų teikėjus, gamintojus ir pardavėjus, teikiančius taisymo paslaugas.

2 straipsnio 7 dalyje pateikta sąvokos „taisomumo reikalavimai“ apibrėžtis, susijusi su gamintojo pareiga pataisyti prekes, kurioms taikomi tokie taisomumo reikalavimai, numatyti Sąjungos teisės aktuose (5 straipsnis). Taisomumo reikalavimai būtų bet kokie II priede nurodyti Sąjungos teisės aktų reikalavimai, leidžiantys pataisyti produktą. Pavyzdžiui, tai yra reikalavimai dėl produkto išmontavimo ir atsarginių dalių prieinamumo, taikomi produktams arba konkrečioms produktų sudedamosioms dalims, taip pat su taisymu susijusi informacija ir priemonės.

Be to, 2 straipsnyje nurodyti keli Prekių pardavimo direktyvoje ir ESPR jau nustatyti terminai.

3 straipsnis. Suderinimo lygis

Atsižvelgiant į Prekių pardavimo direktyvą, ši direktyva atitinka visiško suderinimo principą, pagal kurį valstybės narės negali savo nacionalinėje teisėje palikti arba į ją įtraukti nuostatų, kurios skiriasi nuo šioje direktyvoje nustatytų nuostatų.

4 straipsnis. Europos taisymo informacijos forma

4 straipsnio 1 dalyje nustatoma taisytojų pareiga pateikti standartinę pagrindinę informaciją apie teikiamas taisymo paslaugas naudojantis I priede pateikta Europos taisymo informacijos forma. Toks standartizuotas pateikimas leis vartotojams įvertinti taisymo paslaugas ir jas lengvai palyginti. Vartotojai galės laisvai nuspręsti, ar jiems reikia Europos taisymo informacijos formos konkrečiu atveju, pavyzdžiui, jei jie norėtų gauti pagrindinių taisymo paslaugos sąlygų apžvalgą arba palyginti skirtingas taisymo paslaugas. Tokiais atvejais, kai tai reikalinga ir sukuria pridėtinę vertę, vartotojai, pateikę prašymą, gali gauti šią formą iš taisytojų.

4 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad taisytojai, kurie neprivalo taisyti pagal 5 straipsnį, neprivalo pateikti Europos taisymo informacijos formos, jei neketina teikti taisymo paslaugos – tai leidžia išvengti taisytojams tenkančios nereikalingos naštos.

Jei taisytojai patiria Europos taisymo informacijos formai pateikti būtinų išlaidų, pavyzdžiui, tikrindami prekes su trūkumais, jie gali prašyti vartotojo padengti šias ribotas išlaidas (4 straipsnio 3 dalis);

4 straipsnio 4 dalyje nustatyti pagrindiniai parametrai, turintys įtakos vartotojų sprendimams svarstant dėl prekės taisymo. Tai visų pirma yra: taisymo kaina arba, jei jos negalima apskaičiuoti iš anksto, skaičiavimo būdas ir didžiausia kaina, taisymo sąlygos, pvz., taisymui užbaigti reikalingas laikas, galimybė taisymo metu gauti laikinų pakaitinių prekių, vieta, kurioje vartotojas perduoda prekes taisymui, ir galimybė naudotis papildomomis paslaugomis, pvz., šalinimu, įrengimu ir prireikus transportavimu.

4 straipsnio 5 dalyje taisytojams draudžiama keisti Europos taisymo informacijos formą 30 dienų nuo jos pateikimo. Taip užtikrinama, kad vartotojai turėtų pakankamai laiko palyginti skirtingus taisymo pasiūlymus ir būtų apsaugoti nuo besikeičiančių sąlygų. Siekiant apsaugoti taisytojų laisvę sudaryti sutartis, taisytojai, kurie neprivalo taisyti pagal 5 straipsnį, gali laisvai nuspręsti, ar sudaryti sutartį, net jei vartotojo prašymu jie pateikė formą. Jei taisymo paslaugų teikimo sutartis sudaroma, Europos taisymo informacijos formoje pateikta informacija taisytojams yra privaloma ir yra neatskiriamią taisymo paslaugų teikimo sutarties dalis.

Europos taisymo informacijos forma palengvins informacijos apie taisymo paslaugas teikimą, taip pat labai mažoms, mažoms ir vidutinėms taisymo įmonėms, nes 4 straipsnio 6 dalyje nustatyta, kad taisytojai turėtų būti laikomi išpildžiusiais su taisymo paslauga susijusius reikalavimus, nustatytus direktyvose 2011/83/ES, 2006/123/EB ir 2000/31/EB.

5 straipsnis. Pareiga pataisyti

5 straipsnyje gamintojams nustatyta pareiga vartotojų prašymu už tam tikrą kainą pataisyti trūkumus, už kuriuos neatsako pardavėjas.

Kalbant apie taikymo sritį, 5 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad pareiga pataisyti taikoma tik prekėms, kurioms nustatyti taisomumo reikalavimai, ir tik tokia apimtimi, kokia jie yra nustatyti šios direktyvos II priede nurodytuose Sąjungos teisės aktuose. Šios prekės apima produktų grupes, kurioms taikomi taisomumo reikalavimai pagal ekologinio projektavimo sistemą, pvz., buitines skalbykles, buitines indaploves, šaldymo aparatus ir dulkių siurblius. Taisomumo reikalavimais pagal II priede nurodytus Sąjungos teisės aktus užtikrinama, kad atitinkamus produktus būtų įmanoma techniškai pataisyti. Pareiga pataisyti atitinka taisomumo reikalavimų taikymo sritį⁹ – be kita ko, apimamų sudedamųjų dalių ir laikotarpio, kai taikomi atitinkami taisomumo reikalavimai, atveju. Todėl susiejus pareigą pataisyti su esamais taisomumo reikalavimais, nustatytais II priede nurodytuose Sąjungos teisės aktuose, užtikrinama galimybė šią pareigą įgyvendinti praktiškai ir teisinis tikrumas ekonominės veiklos vykdytojams. Pareiga pataisyti pagal šią direktyvą, suteikianti vartotojams galimybę tiesiogiai iš gamintojo reikalauti taisymo po įsigijimo, papildo su pasiūla susijusius taisomumo reikalavimus ir taip skatina taisymo paklausą iš vartotojų pusės.

⁹ Pavyzdžiui, Komisijos reglamente (ES) 2019/2023 reikalaujama, kad buitinių skalbyklių ir buitinių skalbyklių-džiovyklių gamintojai, importuotojai ar įgaliotieji atstovai profesionaliems taisytojams pateiktą nustatytą atsarginių dalių sąrašą ne trumpesiam kaip 10 metų laikotarpiui nuo paskutinio modelio vieneto pateikimo rinkai. Todėl pareiga pataisyti bus taikoma atitinkamiems produktams, trūkumams, dėl kurių reikia keitimo atsarginėmis dalimis, ir galios 10 metų.

Pagal 5 straipsnio 1 dalį gamintojas gali atlikti pareigą pataisyti nemokamai arba už tam tikrą kainą. Jei gamintojas taisy už tam tikrą kainą, tokios taisymo paslaugos galėtų tapti papildomu pajamų šaltiniu ir gamintojas būtų suinteresuotas su vartotoju sutarti dėl kainos, kad sudarytų sutartį. Tikėtina, kad dėl konkurencinio kitų taisymo paslaugų teikėjų spaudimo kaina liks priimtina vartotojui. Gamintojas taip pat gali būti suinteresuotas atlikti šią pareigą nemokamai pagal komercinę garantiją dėl jo produktų ilgaamžiškumo.

Gamintojas turėtų būti atleistas nuo pareigos pataisyti tik tais atvejais, kai pataisyti neįmanoma, pavyzdžiui, kai prekės pažeistos taip, kad pataisyti techniškai neįmanoma (5 straipsnio 1 dalies 2 sakiny).

5 straipsnio 2 dalyje reglamentuojama situacija, kai vartotojas perka prekę iš trečiosios šalies gamintojo, registruoto ne Sąjungoje. Juo trečiųjų šalių gamintojams suteikiamas teisinis tikrumas, nurodant, kaip jie gali laikytis pareigos pataisyti, kai rinkai tiekia vartotojų Sąjungoje įsigijamas prekes. Be to, tai suteikia teisinį tikrumą vartotojams, nurodant, į kuriuos Sąjungoje esančius ekonominės veiklos vykdytojus jie gali kreiptis dėl trečiųjų šalių gamintojų pareigos pataisyti.

II priedo atnaujinimo tikslais 5 straipsnio 4 dalyje Komisijai suteikiamas įgaliojimas priimti deleguotuosius aktus, kuriais būtų iš dalies keičiamas II priedas, pavyzdžiui, pridedant naujas produktų grupes, kai Sąjungos teisės aktuose priimami nauji taisomumo reikalavimai. Komisijai suteikus įgaliojimą priimti deleguotuosius aktus, bus užtikrinta, kad visi atitinkami taisomumo reikalavimai ateityje bus integruoti į II priedą.

6 straipsnis. Informavimas apie pareigą pataisyti

Jei gamintojai privalo taisyti prekes pagal 5 straipsnį, jie turi informuoti vartotojus apie šią pareigą ir teikti informaciją apie taisymo paslaugas (6 straipsnis). Informavimo pareiga siekiama užtikrinti, kad vartotojai žinotų apie pareigą pataisyti, taip padidinant taisymo tikimybę. 6 straipsniu leidžiama lanksčiai rinktis informacijos pateikimo pobūdį, su sąlyga, kad gamintojas ją pateikia aiškiai ir suprantamai.

7 straipsnis. Internetinė taisymo platforma ir prekės, kurias galima atnaujinti

7 straipsnyje valstybės narės įpareigojamos numatyti bent vieną nacionalinę platformą, kurioje vartotojai galėtų rasti taisytojus. Tai padės vartotojams įvertinti ir palyginti skirtingų taisymo paslaugų naudą ir taip paskatins juos rinktis taisymą, o ne pirkti naujas prekes. Jei šioje direktyvoje nustatytas sąlygas atitinkanti nacionalinė platforma jau yra, neturėtų būti reikalaujama, kad valstybės narės sukurtų naujas platformas.

7 straipsnio 1 dalyje nustatyti tam tikri reikalavimai, kuriuos nacionalinė platforma turi atitikti. Pirma, platforma turėtų apimti prekių, taisymo paslaugų vietas ir taisymo sąlygų, pvz., taisymui užbaigti reikalingo laiko, galimybės gauti laikinas pakaitines prekes, papildomų paslaugų ir taisytojams taikomų kokybės standartų, paieškos funkcijas (7 straipsnio 1 dalies a punktas). Platforma taip pat turėtų suteikti vartotojams galimybę tiesiogiai prašyti, kad Europos taisymo informacijos forma būtų pateikta per platformą (7 straipsnio 1 dalies b punktas), kad jiems būtų lengviau ją gauti. Siekiant užtikrinti platformoje pateikiamos informacijos tikslumą, platforma turėtų leisti taisytojams reguliariai atnaujinti informaciją (7 straipsnio 1 dalies c punktas). Be to, siekiant padidinti vartotojų pasitikėjimą, joje turėtų būti įmanoma rodyti specialias etiketes pagal nacionalinę ir Sąjungos teisę, kuriomis taisytojai nurodytų, kad laikosi su taisymu susijusių Europos arba nacionalinių kokybės standartų (7

straipsnio 1 dalies d punktas). Siekiant didinti informuotumą, platforma taip pat turėtų leisti prisijungti per nacionalines interneto svetaines, sujungtas su bendraisiais skaitmeniniais vartais (7 straipsnio 1 dalies e punktas).

Siekiant skatinti prekių atnaujinimą, 7 straipsnio 2 dalyje valstybėms narėms nustatomas reikalavimas užtikrinti, kad internetinėje platformoje taip pat būtų paieškos funkcija, leidžianti ieškoti prekių, kurias galima atnaujinti, pardavėjų ir trūkumų turinčių prekių, kurias galima atnaujinti, pirkėjų.

7 straipsnio 3 dalyje paaiškinama, kad taisymo ir atnaujinimo paslaugų teikėjų registracija platformoje yra savanoriška. Be to, valstybės narės turėtų galėti laisvai nuspręsti, kas gali naudotis taisymo platforma ir kaip ji turėtų būti prieinama, su sąlyga, kad visi ES taisytojai traktuojami vienodai. Vartotojai turėtų turėti galimybę naudotis platforma nemokamai.

12 straipsnis. Prekių pardavimo direktyvos pakeitimas

12 straipsnyje tikslingai pritaikomos suderintos sąlygos, kuriomis galima rinktis taisymo ir pakeitimo teisių gynimo priemones pagal Prekių pardavimo direktyvos 13 straipsnio 2 dalį. Šiame straipsnyje nustatyta, kad vartotojas gali nuspręsti, ar prekes taisyti, ar pakeisti, išskyrus atvejus, kai jo pasirinktos teisių gynimo priemonės nebūtų įmanoma įvykdyti, arba, palyginti su kita teisių gynimo priemone, pardavėjas patirtų neproporcingų išlaidų. Išlaikant šį principą, 12 straipsniu prie Prekių pardavimo direktyvos 13 straipsnio 2 dalies pridedamas papildomas sakiny, kuriuo taisymui teikiama pirmenybė prieš pakeitimą, nurodant, kad pardavėjas visada turėtų taisyti prekes, kai pakeitimo išlaidos yra tokios pačios arba didesnės už taisymo išlaidas. Todėl vartotojas gali rinktis pakeitimą kaip teisių gynimo priemonę tik kai tai yra pigiau už taisymą.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA**dėl bendrųjų taisyklių, kuriomis skatinamas prekių taisyimas, kuria iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2017/2394 ir direktyvos (ES) 2019/771 ir (ES) 2020/1828**

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,
atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 114 straipsnį,
atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,
teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,
atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹⁰,
laikydami įprastos teisėkūros procedūros¹¹,
kadangi:

- (1) Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/771¹² siekiama pagerinti vidaus rinkos veikimą kartu užtikrinant aukštą vartotojų apsaugos lygį. Atsižvelgiant į žaliąją pertvarką, šia direktyva siekiama pagerinti vidaus rinkos veikimą kartu skatinant tvaresnį vartojimą, taip papildant Direktyvos (ES) 2019/771 tikslą;
- (2) siekiant šių tikslų, visų pirma siekiant palengvinti tarpvalstybinį paslaugų teikimą ir konkurenciją tarp vidaus rinkoje vartotojų įsigyjamų prekių taisytojų, būtina nustatyti vienodas taisykles, kuriomis būtų skatinamas vartotojų įsigyjamų prekių taisyimas pagal Direktyvoje (ES) 2019/771 nustatytą pardavėjo atsakomybę ir ne pagal ją. Valstybės narės jau ėmėsi arba ketina nustatyti taisykles, kuriomis skatinamas vartotojų įsigyjamų prekių taisyimas ir pakartotinis naudojimas ne pagal Direktyvoje (ES) 2019/771 nustatytą pardavėjo atsakomybę. Skirtingos privalomos nacionalinės taisyklės šioje srityje sudaro faktines arba galimas kliūtis vidaus rinkos veikimui ir daro neigiamą poveikį tarpvalstybiniam toje rinkoje veikiančių ekonominės veiklos vykdytojų sandoriams. Tiems veiklos vykdytojams gali tekti pritaikyti savo paslaugas pagal skirtingas privalomas nacionalines taisykles ir patirti papildomų sandorio išlaidų norint gauti būtinas teisinės konsultacijas dėl vartotojo įprastinės gyvenamosios vietos valstybės narės teisės aktų reikalavimų, kai tai taikytina pagal Europos Parlamento ir

¹⁰ OCL [...]

¹¹ ... m. ... d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta *Oficialiajame leidinyje*) ir ... m. ... d. Tarybos sprendimas,

¹² 2019 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/771 dėl tam tikrų prekių pirkimo–pardavimo sutarčių aspektų, kuria iš dalies keičiami Reglamentas (ES) 2017/2394 ir Direktyva 2009/22/EB bei panaikinama Direktyva 1999/44/EB (OL L 136, 2019 5 22, p. 28).

Tarybos reglamentą (EB) 593/2008¹³, ir atitinkamai pritaikyti savo sutartis dėl taisymo paslaugų teikimo. Tai visų pirma paveiks mažąsias ir vidutines įmones, kurių taisymo sektoriuje yra daugiausia. Teisinis susiskaidymas taip pat gali neigiamai paveikti vartotojų pasitikėjimą tarpvalstybiniu taisymu dėl neaiškumų, susijusių su veiksniais, kurie yra svarbūs priimant sprendimą dėl prekių taisymo;

- (3) siekiant mažinti vartotojų įsigyjamų ir per anksti išmetamų galimų pataisyti prekių kiekį ir skatinti vartotojus naudoti prekes ilgiau, būtina nustatyti tokių prekių taisymo taisykles. Taisymas turėtų užtikrinti tvaresnį vartojimą, nes tikėtina, kad išmetus prekes susidarys mažiau atliekų, sumažės išteklių (taip pat energijos) paklausa, susijusi su naujų prekių, kuriomis pakeičiamos prekės su trūkumais, gamybos ir pardavimo procesu, taip pat sumažės išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis. Šia direktyva skatinamas tvarus vartojimas užtikrinant naudą aplinkai, taip pat naudą vartotojams, kurie trumpuoju laikotarpiu gali išvengti išlaidų, susijusių su naujais pirkimais;
- (4) Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) ... [dėl tvarių gaminių ekologinio projektavimo] visų pirma nustatomi su pasiūla susiję reikalavimai, kuriais siekiama tvaresnio produktų kūrimo gamybos etape. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) ... [kurią siekiama suteikti vartotojams daugiau galių dalyvauti žaliojoje pertvarkoje.] nustatyti su paklausa susiję reikalavimai, kuriais užtikrinama, kad prekybos vietoje būtų teikiama geresnė informacija apie prekių patvarumą ir taisomumą, kuri turėtų suteikti vartotojams galimybę priimti pagrįstus sprendimus dėl tvaraus pirkimo. Šia direktyva papildomi minėti pasiūlos ir paklausos reikalavimai skatinant taisymą ir pakartotinį naudojimą po įsigijimo pagal Direktyvoje (ES) 2019/771 nustatytą pardavėjo atsakomybę ir ne pagal ją, nustatytą. Todėl šia direktyva siekiama Europos žaliojo kurso tikslų – skatinti tvaresnį vartojimą, žiedinę ekonomiką ir žaliąją pertvarką;
- (5) šia direktyva neturėtų būti daromas poveikis valstybių narių laisvei reguliuoti kitus sutarčių dėl taisymo paslaugų teikimo aspektus nei tie, kurie suderinti Sąjungos teisėje;
- (6) taisomumo reikalavimai turėtų apimti visus Sąjungos teisės aktų reikalavimus, kuriais užtikrinama, kad prekes būtų galima pataisyti, įskaitant (bet neapsiribojant) reikalavimus pagal Reglamente [dėl tvarių gaminių ekologinio projektavimo] nurodytą ekologinio projektavimo sistemą, ir turėtų apimti plačią produktų įvairovę ir būsimus pokyčius bet kurioje kitoje Sąjungos teisės srityje;
- (7) siekiant padėti vartotojams nustatyti ir pasirinkti tinkamas taisymo paslaugas, vartotojai turėtų gauti pagrindinę informaciją apie taisymo paslaugas. Europos taisymo informacijos formoje turėtų būti nustatyti pagrindiniai parametrai, turintys įtakos vartotojų sprendimams svarstant, ar taisyti prekes su trūkumais. Šioje direktyvoje turėtų būti nustatytas standartinio formato modelis. Standartinis taisymo paslaugų pristatymo formatas turėtų leisti vartotojams įvertinti ir lengvai palyginti taisymo paslaugas. Toks standartizuotas formatas taip pat turėtų palengvinti informacijos apie taisymo paslaugas teikimo procesą, visų pirma labai mažoms, mažoms ir vidutinėms įmonėms, teikiančioms taisymo paslaugas. Siekiant išvengti papildomos naštos dėl besidubliuojančių informavimo prieš sudarant sutartį reikalavimų, taisytojas turėtų būti laikomas išpildžiusiu informavimo pagal atitinkamus ES teisės aktus (jei

¹³ 2008 m. birželio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 593/2008 dėl sutartinėms prievolėms taikytinos teisės (Roma I) (OL L 177, 2008 7 4, p. 6).

taikytina) reikalavimus, jei Europos taisymo informacijos forma užpildyta teisingai ir pateikta vartotojui. Informacija Europos taisymo informacijos formoje vartotojams turėtų būti pateikta aiškiai ir suprantamai, laikantis Direktyvoje 2019/882¹⁴ nustatytų prieinamumo reikalavimų;

- (8) vartotojui laisvai apsispręsti, kam patikėti taisyti jo prekes, turėtų būti lengviau paprašius Europos taisymo informacijos formos ne tik iš gamintojo, bet ir iš atitinkamų prekių pardavėjo arba nepriklausomų taisytojų, jei taikytina. Taisytojai Europos taisymo informacijos formą turėtų pateikti tik tuo atveju, jei vartotojas jos paprašo, o taisytojas ketina suteikti taisymo paslaugą arba turi pareigą pataisyti. Vartotojas taip pat gali nuspręsti neprašyti Europos taisymo informacijos formos ir su taisytoju sudaryti taisymo paslaugų teikimo sutartį pagal iki sutarties sudarymo pateiktiną informaciją, pateiktą kitomis priemonėmis, vadovaujantis Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/83/ES;¹⁵
- (9) pasitaiko atveju, kai taisytojas patiria išlaidų, būtinų informacijai apie taisymą ir kainą pateikti Europos taisymo informacijos formoje. Pavyzdžiui, taisytojui gali tekti apžiūrėti prekes, kad galėtų nustatyti trūkumą ar reikiamo taisymo rūšį, įskaitant atsarginių dalių poreikį, ir įvertinti taisymo kainą. Tokiais atvejais taisytojas gali prašyti vartotojo apmokėti tik tas išlaidas, kurios yra būtinos informacijai pateikti Europos taisymo informacijos formoje. Atsižvelgiant į prieš sudarant sutartį pateiktiną informaciją ir kitus reikalavimus, nustatytus Direktyvoje 2011/83/ES, taisytojas turėtų informuoti vartotoją apie tokias išlaidas prieš vartotojui paprašant pateikti Europos taisymo informacijos formą. Vartotojai gali neprašyti Europos taisymo informacijos formos, jei mano, kad šios formos gavimo išlaidos yra per didelės;
- (10) taisytojai tam tikrą laikotarpį neturėtų keisti taisymo sąlygų, kurias jie nurodo Europos taisymo informacijos formoje, įskaitant taisymo kainą. Taip užtikrinama, kad vartotojai turės pakankamai laiko palyginti skirtingus taisymo pasiūlymus. Siekiant kuo labiau apsaugoti taisytojų, išskyrus prekių gamintojus, kuriems taikoma pareiga pataisyti, laisvę sudaryti sutartis, kad jie galėtų nuspręsti, ar apskritai sudaryti taisymo paslaugų teikimo sutartį, taisytojai turėtų galėti laisvai nuspręsti tokios sutarties nesudaryti, taip pat ir tais atvejais, kai jie pateikė Europos taisymo informacijos formą. Jei taisymo paslaugų teikimo sutartis sudaroma remiantis Europos taisymo informacijos forma, toje formoje pateikta informacija apie taisymo sąlygas ir kainą turėtų būti neatskiriama taisymo paslaugų teikimo sutarties dalis, apibrėžianti taisytojo pareigas pagal tą sutartį. Šių sutartinių pareigų nesilaikymas sprendžiamas pagal taikytiną nacionalinę teisę;
- (11) Direktyva (ES) 2019/771 pardavėjams nustatoma pareiga pataisyti prekes, jei prekių pristatymo metu buvo neatitikimas reikalavimams, kuris paaiškėja atsakomybės laikotarpiu. Pagal tą direktyvą vartotojai neturi teisės reikalauti taisyti trūkumų, kurių ši pareiga neapima. Dėl šios priežasties daug prekių, turinčių trūkumų, bet vis dar galimų pataisyti, yra išmetamos anksčiau laiko. Siekiant paskatinti vartotojus tokiais atvejais savo prekes taisyti, šia direktyva gamintojams turėtų būti nustatyta pareiga

¹⁴ 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2019/882/ES dėl gaminių ir paslaugų prieinamumo reikalavimų (OL L 151, 2019 6 7, p. 70).

¹⁵ 2011 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/83/ES dėl vartotojų teisių, kuria iš dalies keičiamos Tarybos direktyva 93/13/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 1999/44/EB bei panaikinamos Tarybos direktyva 85/577/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 97/7/EB (Tekstas svarbus EEE) (OL L 304, 2011 11 22, p. 64–88).

taisyti prekes, kurioms taikomi Sąjungos teisės aktuose nustatyti taisomumo reikalavimai. Ši pareiga pataisyti vartotojo prašymu turėtų būti nustatyta tokių prekių gamintojams, nes jie yra minėtų taisomumo reikalavimų adresatai. Ši pareiga turėtų būti taikoma tiek Sąjungoje, tiek ne Sąjungoje registruotiems gamintojams, kurių prekės pateikiamos Sąjungos rinkai;

- (12) kadangi gamintojams pagal šią direktyvą nustatyta pareiga pataisyti apima trūkumus, kurie atsiranda ne dėl prekių neatitikimo pardavimo sutarčiai, gamintojai gali atlikti taisymą už tam tikrą kainą, kurią apmoka vartotojas, arba už kitokį atlygį, arba nemokamai. Kainos nustatymas turėtų skatinti gamintojus kurti tvarius verslo modelius, įskaitant taisymo paslaugų teikimą. Nustatant tokią kainą gali būti atsižvelgiama į, pavyzdžiui, darbo sąnaudas, atsarginių dalių sąnaudas, taisymo įstaigos eksploatavimo sąnaudas ir įprastą maržą. Dėl taisymo kainos ir sąlygų turėtų būti susitarta vartotojo ir gamintojo sutartyje, o vartotojas turėtų galėti laisvai nuspręsti, ar ta kainą ir tos sąlygos yra priimtinos. Tokios sutarties poreikis ir konkurencinis kitų taisymo paslaugų teikėjų spaudimas turėtų skatinti gamintojus, kuriems taikoma pareiga pataisyti, palikti vartotojui priimtina kainą. Pareiga pataisyti taip pat gali būti įvykdoma nemokamai, kai trūkumui taikoma komercinė garantija, pavyzdžiui, dėl garantuoto prekių patvarumo;
- (13) gamintojai gali įvykdyti savo pareigą pataisyti, pavyzdžiui, pasamdydami subrangovus, jei gamintojas neturi taisymo infrastruktūros arba jei taisymą gali atlikti taisytojas, esantis arčiau vartotojo, taip pat tais atvejais, kai gamintojas registruotas ne Sąjungoje;
- (14) taikomi deleguotuosiuose aktuose, priimtuose pagal Reglamentą [dėl tvarių gaminių ekologinio projektavimo], arba įgyvendinimo priemonėse, priimtose pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/125/EB¹⁶, nustatyti reikalavimai, pagal kuriuos gamintojai turėtų suteikti prieigą prie informacijos apie atsargines dalis, taisymą ir priežiūrą arba bet kokių su taisymu susijusių programinės įrangos priemonių, programinės aparatinės įrangos ar panašių pagalbinių priemonių. Šiais reikalavimais užtikrinamos ne tik gamintojo, bet ir kitų taisytojų techninės taisymo galimybės. Todėl vartotojas gali pasirinkti pageidaujimą taisytoją;
- (15) pareiga pataisyti taip pat turėtų būti veiksminga tais atvejais, kai gamintojas registruotas ne Sąjungoje. Kad vartotojai galėtų kreiptis į Sąjungoje registruotą ekonominės veiklos vykdytoją, kuris galėtų įvykdyti šią pareigą, šioje direktyvoje eilės tvarka pateikiami alternatyvūs ekonominės veiklos vykdytojai, kurie tokiais atvejais privalo įvykdyti gamintojo pareigą pataisyti. Tai turėtų sudaryti sąlygas ne Sąjungoje esantiems gamintojams organizuoti ir įvykdyti savo pareigą pataisyti Sąjungoje;
- (16) siekiant apsaugoti gamintojus nuo per didelės naštos ir užtikrinti, kad jie galėtų įvykdyti savo pareigą pataisyti, ta pareiga turėtų būti taikoma tik tiems produktams, kuriems nustatyti taisomumo reikalavimai, ir tik tokia apimtimi, kokia jie yra numatyti Sąjungos teisės aktuose. Taisomumo reikalavimais gamintojai nėra įpareigojami pataisyti trūkumų turinčių prekių, tačiau užtikrinama, kad jas būtų įmanoma pataisyti. Tokie taisomumo reikalavimai gali būti nustatyti atitinkamuose Sąjungos teisės aktuose. Pavyzdžiui, deleguotuosiuose aktuose, priimtuose pagal Reglamentą [dėl tvarių gaminių ekologinio projektavimo], arba įgyvendinimo priemonėse, priimtose

¹⁶ 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/125/EB, nustatanti ekologinio projektavimo reikalavimų su energija susijusiems gaminiams nustatymo sistemą (nauja redakcija) (Tekstas svarbus EEE) (OL L 285, 2009 10 31, p. 10–35).

pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/125/EB¹⁷, kuriais kuriama produktų aplinkosauginio tvarumo gerinimo sistema. Šiuo pareigos pataisyti apribojimu užtikrinama, kad tokia pareiga apimtų tik tas prekes, kurios sukurtos taip, kad jas būtų galima pataisyti. Atitinkami taisomumo reikalavimai apima projektavimo reikalavimus, kuriais didinama prekių išardymo galimybė, ir tam tikrų atsarginių dalių, kurios turi būti prieinamos minimalų laikotarpį, įvairovę. Pareiga pataisyti atitinka taisomumo reikalavimų taikymo sritį, pavyzdžiui, ekologinio projektavimo reikalavimai gali būti taikomi tik tam tikroms prekių sudedamosioms dalims arba gali būti nustatytas konkretus laikotarpis, kai atsarginės dalys turi būti prieinamos. Pareiga pataisyti pagal šią direktyvą, suteikianti vartotojams galimybę tiesiogiai iš gamintojo reikalauti pataisymo po įsigijimo, papildo su pasiūla susijusius taisomumo reikalavimus, nustatytus Reglamente [dėl tvarių gaminių ekologinio projektavimo], ir taip skatina taisymo paklausą iš vartotojų pusės;

- (17) siekiant užtikrinti teisinį tikrumą, šios direktyvos II priede nurodytos atitinkamos produktų grupės, kurioms pagal Sąjungos teisės aktus taikomi tokie taisomumo reikalavimai. Siekiant užtikrinti suderinamumą su būsimais taisomumo reikalavimais pagal Sąjungos teisės aktus, Komisijai turėtų būti deleguotas įgaliojimas priimti aktus pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį, kuriais visų pirma būtų galima įtraukti naujas produktų grupes į II priedą, kai priimami nauji taisomumo reikalavimai. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais ir kad tos konsultacijos būtų vykdomos vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais¹⁸. Visų pirma siekiant užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti atliekant su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, Europos Parlamentas ir Taryba visus dokumentus turėtų gauti tuo pačiu metu kaip ir valstybių narių ekspertai, o jų ekspertams turėtų būti sistemingai suteikiama galimybė dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose;
- (18) nors šia direktyva gamintojui nustatoma pareiga pataisyti, ji taip pat leidžia vartotojams lengviau pasirinkti kitų taisytojų siūlomas taisymo paslaugas. Pasirinkti visų pirma turėtų būti lengviau paprašius Europos taisymo informacijos formos ne tik iš gamintojo, bet ir iš kitų taisytojų, tokių kaip pardavėjas arba nepriklausomi taisytojai, arba atlikus paiešką internetinėje taisymo platformoje. Kadangi vartotojams reikėtų mokėti už taisymą, tikėtina, kad jie lygins taisymo galimybes ir pasirinks jų poreikiams tinkamiausias taisymo paslaugas. Todėl tikėtina, kad prieš kreipdamiesi į gamintojus, kurie, pavyzdžiui, gali būti įsikūrę didesniu atstumu ir kurių kaina dėl transportavimo sąnaudų gali būti didesnė, vartotojai kreipsis į netoliese jų esančius nepriklausomus taisytojus arba pardavėją;
- (19) vadovaujantis Direktyva (ES) 2019/771, gamintojas turėtų būti atleistas nuo pareigos pataisyti tais atvejais, kai pataisyti faktiškai arba teisiškai neįmanoma. Pavyzdžiui, gamintojas neturėtų atsisakyti taisymo vien dėl ekonominių priežasčių, pvz., išlaidų atsarginėms dalims. Nacionaliniuose teisės aktuose, kuriais įgyvendinama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/771 arba ankstesnė Direktyva

¹⁷ 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/125/EB, nustatanti ekologinio projektavimo reikalavimų su energija susijusiems gaminiams nustatymo sistemą (nauja redakcija).

¹⁸ Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinis susitarimas dėl geresnės teisėkūros (OL L 213, 2016 5 12, p. 1).

1999/44/EB¹⁹, jau naudojamas kriterijus, pagal kurį galima nustatyti, ar taisymanė neįmanoma, ir šį kriterijų taiko nacionaliniai teismai;

- (20) siekiant padidinti vartotojų informuotumą apie taisymano galimybes ir taip padidinti jo tikimybę, gamintojai turėtų informuoti vartotojus apie šios pareigos egzistavimą. Informuojant reikėtų nurodyti atitinkamas prekes, kurias apima ši pareiga, ir paaiškinimą, kad tos prekės gali būti taisymanos ir kokia apimtimi tai gali būti daroma, pavyzdžiui, per subrangovus. Ta informacija vartotojui turėtų būti lengvai prieinama ir pateikta aiškiai bei suprantamai, vartotojui jos nepaprašius, atsižvelgiant į Direktyvos 2019/882 prieinamumo reikalavimus. Gamintojas gali laisvai pasirinkti priemones, kuriomis informuos vartotoją;
- (21) siekdamas paskatinti taisymaną valstybės narės turėtų užtikrinti, kad jų teritorijoje būtų bent viena internetinė platforma, kurioje vartotojai galėtų ieškoti tinkamų taisytojų. Ši platforma gali būti esama arba privačiai valdoma platforma, jei ji atitinka šioje direktyvoje nustatytas sąlygas. Toje platformoje turėtų būti vartotojams patogios ir nepriklausomos palyginimo priemonės, kurios vartotojams padėtų įvertinti ir palyginti skirtingų taisymano paslaugų teikėjų privalumus ir taip skatintų vartotojus rinktis taisymaną, o ne pirkti naujas prekes. Nors ta platforma siekiama palengvinti taisymano paslaugų paiešką užtikrinant įmonių ir vartotojų santykius, valstybės narės gali savo nuožiūra išplėsti jos taikymo sritį taip pat įtraukdamas skirtingų įmonių tarpusavio santykius bei bendruomenių inicijuotas taisymano iniciatyvas;
- (22) valstybės narės turėtų užtikrinti, kad visi ekonominės veiklos vykdytojai, kurie gali teikti taisymano paslaugas Sąjungoje, turėtų lengvą prieigą prie internetinės platformos. Valstybės narės turėtų galėti laisvai nuspręsti, kurie taisytojai gali registruotis internetinėje platformoje, su sąlyga, kad visiems taisytojams suteikta prieiga prie tos platformos yra pagrįsta ir nediskriminacinė, kaip tai numatyta Sąjungos teisėje. Sudarius galimybę vienos valstybės narės taisytojams registruotis kitos valstybės narės internetinėje platformoje, kad galėtų teikti taisymano paslaugas tose vietovėse, kuriose jų ieškojo vartotojas, tai turėtų prisidėti prie tarpvalstybinio taisymano paslaugų teikimo. Valstybės narės turėtų turėti galimybę savo nuožiūra spręsti, kaip užpildyti internetinę platformą – pavyzdžiui, ar taisytojams leisti užsiregistruoti patiems, ar išgauti jų duomenis iš esamų duomenų bazių gavus taisytojų sutikimą, ar užsiregistravę asmenys turėtų sumokėti registracijos mokestį, padengiantį platformos eksploatavimo išlaidas. Siekdamas internetinėje platformoje užtikrinti platų taisymano paslaugų pasirinkimą valstybės narės turėtų pasirūpinti, kad prieiga prie internetinės platformos nebūtų suteikta tik konkrečios kategorijos taisytojams. Nacionaliniai reikalavimai, pavyzdžiui, dėl būtinos profesinės kvalifikacijos, ir toliau taikomi, tačiau valstybės narės turėtų užtikrinti, kad internetinė platforma būtų atvira visiems taisytojams, kurie atitinka šiuos reikalavimus. Valstybės narės taip pat turėtų turėti galimybę laisvai nuspręsti, ar internetinėje platformoje galima registruoti bendruomenių inicijuotas taisymano iniciatyvas, pvz., laisvalaikio taisyklas, ir kokia apimtimi galima tai daryti, atsižvelgdamas į saugumo aspektus, jei taikytina. Taisytojams paprašius turėtų būti visada įmanoma užsiregistruoti internetinėje platformoje, su sąlyga, kad jie atitinka taikomus prieigos prie internetinės platformos reikalavimus;
- (23) valstybės narės turėtų užtikrinti, kad vartotojai galėtų lengvai naudotis internetine platforma, kurioje jie galėtų rasti tinkamas taisymano paslaugas prekėms su trūkumais.

¹⁹ 1999 m. gegužės 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 1999/44/EB dėl vartojimo prekių pardavimo ir susijusių garantijų tam tikrų aspektų, OL L 171, 1999 7 7, p. 12.

Internetinė platforma taip pat turėtų būti prieinama pažeidžiamiesiems vartotojams, įskaitant neįgaliuosius, laikantis galiojančių su prieinamumu susijusių Sąjungos teisės aktų;

- (24) paieškos pagal produktus funkcijoje gali būti nurodytas produkto tipas arba prekės ženklas. Kadangi taisytojai negali žinoti konkretaus trūkumo prieš pateikiant taisymo prašymą, jiems internetinėje platformoje pakanka pateikti bendrą informaciją apie pagrindinius taisymo paslaugų elementus, kad vartotojai galėtų nuspręsti, ar taisyti atitinkamą prekę, visų pirma įvertinant vidutinį taisymui atlikti reikalingą laiką, galimybę gauti laikinų pakaitinių prekių, vietą, kurioje vartotojas perduoda prekes taisymui, ir galimybę naudotis papildomomis paslaugomis. Taisytojai turėtų būti skatinami reguliariai atnaujinti savo informaciją internetinėje platformoje. Siekiant padidinti vartotojų pasitikėjimą internetinėje platformoje teikiamomis taisymo paslaugomis, taisytojai turėtų sugebėti įrodyti, kad laikosi atitinkamų taisymo standartų;
- (25) kad būtų lengviau gauti Europos taisymo informacijos formą, internetinėje platformoje vartotojams turėtų būti numatyta galimybė per šią platformą tiesiogiai paprašyti tos formos iš taisytojo. Ši galimybė internetinėje platformoje turėtų būti aiškiai nurodyta. Siekdamos didinti informuotumą apie nacionalines internetines taisymo platformas ir palengvinti prieigą prie tokių platformų visoje Sąjungoje, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad jų internetinės platformos būtų prieinamos per atitinkamus nacionalinius tinklalapius, sujungtus su bendraisiais skaitmeniniais vartais, nustatytais Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2018/1724²⁰. Siekdamos geriau informuoti vartotojus apie internetinę platformą valstybės narės turėtų imtis atitinkamų veiksmų, pavyzdžiui, paženklinėti internetinę platformą susijusiuose nacionaliniuose tinklalapiuose arba vykdyti komunikacijos kampanijas;
- (26) siekiant skatinti tvarų prekių vartojimą tais atvejais, už kuriuos pardavėjas nėra atsakingas, internetinėje platformoje kaip alternatyva taisymui arba naujų prekių pirkimui taip pat turėtų būti skatinamas prekių, kurias galima atnaujinti, naudojimas. Tuo tikslu internetinėje platformoje turėtų būti funkcija, leidžianti vartotojams ieškoti prekių, kurias galima atnaujinti, pardavėjų arba įmonių, perkančių trūkumų turinčias prekes atnaujinimo tikslais, visų pirma suteikiant galimybę naudotis paieškos funkcija pagal produktų kategoriją. Tokie prekių, kurias galima atnaujinti, pardavėjai arba trūkumų turinčių prekių, kurias galima atnaujinti, pirkėjai turėtų turėti prieigą prie platformos pagal tuos pačius principus ir technines specifikacijas, kurios taikomos taisymo funkcijoms;
- (27) Komisija turėtų sudaryti sąlygas sukurti savanorišką Europos taisymo paslaugų kokybės standartą, pavyzdžiui, skatindama ir palengvindama savanorišką įmonių, valdžios institucijų ir kitų suinteresuotųjų šalių bendradarbiavimą kuriant šį standartą arba pateikdama standartizacijos prašymą Europos standartizacijos organizacijoms. Europos taisymo paslaugų standartas galėtų padidinti vartotojų pasitikėjimą taisymo paslaugomis visoje Sąjungoje. Toks standartas galėtų apimti aspektus, darančius įtaką vartotojų sprendimams dėl taisymo, pvz., taisymui atlikti reikalingą laiką, galimybę gauti laikinų pakaitinių prekių, kokybės garantijas, kaip antai taisymo komercinę

²⁰ 2018 m. spalio 2 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1724, kuriuo sukuriami bendrieji skaitmeniniai vartai, skirti suteikti prieigą prie informacijos, procedūrų ir pagalbos bei problemų sprendimo paslaugų, ir kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 1024/2012 (OL L 295, 2018 11 21, p. 1).

garantiją, ir galimybę naudotis papildomomis paslaugomis, pvz., taisytojų pasiūlymais dėl šalinimo, įrengimo ir transportavimo;

- (28) siekiant skatinti taisymą, už kurį atsakingas pardavėjas, kaip nustatyta Direktyvoje (ES) 2019/771, turėtų būti pritaikytos suderintos sąlygos, pagal kurias būtų galima rinktis taisymo ir pakeitimo teisių gynimo priemonės. Kaip vienas iš taikytinos teisių gynimo priemonės nustatymo kriterijų turėtų būti išlaikytas Direktyvoje (ES) 2019/771 nustatytas principas, pagal kurį atsižvelgiama į tai, ar dėl pasirinktos teisių gynimo priemonės pardavėjas patirtų neproporcingų išlaidų, palyginti su kita teisių gynimo priemone. Vartotojas ir toliau turi teisę rinktis prekes taisyti, o ne pakeisti, išskyrus atvejus, kai prekės taisymas nėra įmanomas arba pardavėjas dėl jos taisymo patirtų neproporcingų išlaidų, palyginti su jos pakeitimu. Tačiau, kai pakeitimo išlaidos yra didesnės už taisymo išlaidas arba joms lygios, pardavėjas visada turėtų prekes taisyti. Todėl vartotojas gali rinktis pakeitimą kaip teisių gynimo priemonę tik kai tai yra pigiau už taisymą. todėl Direktyva (ES) 2019/771 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeista;
- (29) siekiant užtikrinti šioje direktyvoje nustatytą taisyklių laikymąsi atstovaujamaisiais veiksmais, būtina iš dalies pakeisti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2020/1828¹⁶ I priedą. Kad valstybių narių paskirtos kompetentingos institucijos bendradarbiautų ir koordinuotų veiksmus tarpusavyje ir su Komisija siekdamas užtikrinti, kad būtų laikomasi šioje direktyvoje nustatytą taisyklių, būtina iš dalies pakeisti Europos Parlamento ir Tarybos reglamento 2017/2394¹⁷ priedą;
- (30) siekiant sudaryti sąlygas ekonominės veiklos vykdytojams prisitaikyti, turėtų būti nustatytos pereinamojo laikotarpio nuostatos dėl kai kurių šios direktyvos straipsnių taikymo. Todėl pareiga pataisyti ir teikti susijusią informaciją apie šią pareigą turėtų būti taikoma taisymo paslaugų teikimo sutartimis praėjus [24 mėnesiams nuo jų įsigaliojimo]. Direktyvos (ES) 2019/771 pakeitimas turėtų būti taikomas tik pardavimo sutartims, sudarytoms praėjus [24 mėnesiams nuo jų įsigaliojimo], siekiant užtikrinti teisinį tikrumą ir suteikti pardavėjams pakankamai laiko prisitaikyti prie iš dalies pakeistų taisymo ir pakeitimo teisių gynimo priemonių;
- (31) pagal 2011 m. rugsėjo 28 d. bendrą valstybių narių ir Komisijos politinį pareiškimą dėl aiškinamųjų dokumentų¹⁸ valstybės narės įsipareigojo pagrįstais atvejais prie pranešimų apie perkėlimo priemones pridėti vieną ar daugiau dokumentų, kuriuose paaiškinamos direktyvos sudedamųjų dalių ir nacionalinių perkėlimo priemonių atitinkamų dalių sąsajos. Šios direktyvos atžvilgiu teisės aktų leidėjas laikosi nuomonės, kad tokių dokumentų perdavimas yra pagrįstas;
- (32) valstybės narės negali užtikrinti pakankamo vartotojų įsigyjamų prekių taisymo skatinimo siekiant prisidėti prie tinkamo vidaus rinkos veikimo, kartu užtikrinant aukštą aplinkos ir vartotojų apsaugos lygį. Tikėtina, kad atsirandančios nacionalinės privalomos taisyklės, kuriomis skatinamas tvarus vartojimas taisant trūkumus ne pagal Direktyvos (ES) 2019/771 taikymo sritį, skirsis vienos nuo kitų ir dėl to lems vidaus rinkos susiskaidymą. Valstybės narės negali iš dalies pakeisti visiškai suderintų Direktyvoje (ES) 2019/771 nustatytą taisyklių dėl trūkumų, už kuriuos atsakingas pardavėjas. Vietoje to, dėl šios direktyvos masto ir poveikio jos tikslas gali būti geriau pasiektas Sąjungos lygmeniu visiškai suderinus bendras taisykles, kuriomis skatinamas taisymas, už kurį būtų atsakingas pardavėjas ir už kurį jis nebūtų atsakingas, kaip nustatyta Direktyvoje (ES) 2019/771. Todėl Sąjunga gali patvirtinti priemones, vadovaudamasi subsidiarumo principu, nustatyti Europos Sąjungos

sutarties 5 straipsnyje. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti;

- (33) šia direktyva laikomasi pagrindinių teisių ir laisvių ir siekiama užtikrinti visišką atitiktį visų pirma Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 16, 26, 37, 38 ir 47 straipsniams. Ja prisidedama prie aplinkos kokybės gerinimo pagal Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 37 straipsnį skatinant tvarų prekių vartojimą ir taip mažinant neigiamą poveikį aplinkai dėl dar galimų pataisyti prekių išmetimo anksčiau laiko. Šia direktyva užtikrinama visiška atitiktis 38 straipsniui dėl vartotojų apsaugos stiprinant vartotojų teises, susijusias su trūkumais, kurie atsiranda arba paaiškėja, kai pardavėjo atsakomybė netaikoma, pagal Direktyvos (ES) 2019/771 10 straipsnį. Ja taip pat užtikrinama laisvė užsiimti verslu pagal Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 16 straipsnį apsaugant laisvę sudaryti sutartis ir skatinant taisymo paslaugų plėtrą vidaus rinkoje. Šia direktyva prisidedama prie neįgaliųjų integracijos pagal Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 26 straipsnį suteikiant neįgaliesiems paprastesnę prieigą prie internetinės platformos. Šia direktyva siekiama užtikrinti visišką atitiktį 47 straipsniui dėl teisės į veiksmingas teisių gynimo priemones ir teisingą bylos nagrinėjimą taikant veiksmingas vykdymo užtikrinimo priemones,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Dalykas, tikslas ir taikymo sritis

1. Šioje direktyvoje nustatomos bendros taisyklės, kuriomis skatinamas prekių taisymas siekiant prisidėti prie tinkamo vidaus rinkos veikimo, kartu užtikrinant aukštą vartotojų ir aplinkos apsaugos lygį.
2. Šia direktyva reglamentuojamas vartotojų įsigytų prekių taisymas tais atvejais, kai prekėse yra trūkumų, kurie atsiranda arba paaiškėja pasibaigus pardavėjo atsakomybei pagal Direktyvos (ES) 2019/771 10 straipsnį.

2 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šioje direktyvoje vartojamų terminų apibrėžtys:

1. vartotojas – vartotojas, apibrėžtas Direktyvos (ES) 2019/771 2 straipsnio 2 punkte;
2. taisytojas – fizinis ar juridinis asmuo, kuris teikia su prekyba, verslu, amatu ar profesija susijusias taisymo paslaugas, įskaitant taisymo paslaugas teikiančius gamintojus ir pardavėjus bei taisymo paslaugų teikėjus nepriklausomai nuo to, ar jie yra nepriklausomi, ar susiję su tokiais gamintojais ar pardavėjais;

3. pardavėjas – pardavėjas, apibrėžtas Direktyvos (ES) 2019/771 2 straipsnio 3 punkte;
4. gamintojas – gamintojas, apibrėžtas Reglamento [dėl tvarių gaminių ekologinio projektavimo] 2 straipsnio 42 punkte;
5. įgaliotasis atstovas – įgaliotasis atstovas, apibrėžtas Reglamento [dėl tvarių gaminių ekologinio projektavimo] 2 straipsnio 43 punkte;
6. importuotojas – importuotojas, apibrėžtas Reglamento [dėl tvarių gaminių ekologinio projektavimo] 2 straipsnio 44 punkte;
7. platintojas – platintojas, apibrėžtas Reglamento [dėl tvarių gaminių ekologinio projektavimo] 2 straipsnio 45 punkte;
8. prekės – prekės, apibrėžtos Direktyvos (ES) 2019/771 2 straipsnio 5 punkte, išskyrus vandenį, dujas ir elektrą;
9. atnaujinimas – atnaujinimas, apibrėžtas Reglamento [dėl tvarių gaminių ekologinio projektavimo] 2 straipsnio 18 punkte;
10. taisomumo reikalavimai – II priede nurodyti Sąjungos teisės aktų reikalavimai, pagal kuriuos galima pataisyti produktą, įskaitant reikalavimus, kuriais supaprastinamas produkto išardymas, pagerinama prieiga prie atsarginių dalių ir su pataisymu susijusios informacijos bei priemonių, taikomų produktams arba konkrečioms produktų sudedamosioms dalims.

3 straipsnis

Suderinimo lygis

Valstybės narės negali savo nacionalinėje teisėje palikti arba į ją įtraukti nuostatų, kurios skiriasi nuo šioje direktyvoje nustatytų nuostatų.

4 straipsnis

Europos taisymo informacijos forma

1. Valstybės narės užtikrina, kad prieš vartotojui išpareigojant pagal taisymo paslaugų teikimo sutartį taisytojas, gavęs prašymą, pateiktą vartotojui I priede nurodytą Europos taisymo informacijos formą patvariojoje laikmenoje, apibrėžtoje Direktyvos 2019/771/ES 2 straipsnio 11 dalyje.
2. Taisytojai, kurie neprivalo taisyti pagal 5 straipsnį, neprivalo pateikti Europos taisymo informacijos formos, jei neketina teikti taisymo paslaugos.
3. Taisytojas gali paprašyti vartotojo apmokėti būtinausias išlaidas, kurias taisytojas patiria pateikdamas informaciją Europos taisymo informacijos formoje.
Nepažeidžiant Direktyvos 2011/83/ES, taisytojas informuoja vartotoją apie pirmoje pastraipoje nurodytas išlaidas prieš vartotojui paprašant pateikti Europos taisymo informacijos formą.

4. Europos taisymo informacijos formoje aiškiai ir suprantamai nurodomos šios taisymo sąlygos:
- (a) taisytojo tapatybė;
 - (b) geografinis adresas, kuriuo registruotas taisytojas, taisytojo telefono numeris, el. pašto adresas ir (jei yra) kitos internetinės komunikacijos priemonės, leidžiančios vartotojui greitai ir efektyviai susisiekti ir bendrauti su taisytoju;
 - (c) prekė, kurią reikia pataisyti;
 - (d) trūkumo pobūdis ir siūlomo taisymo rūšis;
 - (e) kaina arba, jei jos pagrįstai negalima apskaičiuoti iš anksto, kainos apskaičiavimo būdas ir didžiausia taisymo kaina;
 - (f) numatomas laikas, reikalingas taisymui atlikti;
 - (g) galimybė taisymo metu gauti laikinų pakaitinių prekių ir laikinų pakaitinių prekių (jei yra) išlaidos vartotojui;
 - (h) vieta, kurioje vartotojas perduoda prekes taisymui;
 - (i) jei taikytina, galimybė naudotis papildomomis taisytojo siūlomomis paslaugomis, pvz., šalinimu, įrengimu ir transportavimu, ir tų paslaugų (jei yra) išlaidos vartotojui.
5. Taisytojas 30 kalendorinių dienų nuo Europos taisymo informacijos formos pateikimo vartotojui dienos nekeičia toje formoje nurodytų taisymo sąlygų, nebent taisytojas ir vartotojas susitaria kitaip. Jei per 30 dienų laikotarpį sudaroma taisymo paslaugų teikimo sutartis, Europos taisymo informacijos formoje nurodytos taisymo sąlygos yra neatskiriama tos sutarties dalis.
6. Jei taisytojas vartotojui pateikė išsamią ir tikslią Europos taisymo informacijos formą, laikoma, kad jis laikėsi toliau nurodytų reikalavimų:
- (a) informacijos reikalavimų, susijusių su Direktyvos 2011/83/ES 5 straipsnio 1 dalies a punkte ir 6 straipsnio 1 dalies a punkte ir Direktyvos 2006/123/EB 22 straipsnio 1 dalies j punkte nurodytomis pagrindinėmis taisymo paslaugos savybėmis;
 - (b) informacijos reikalavimų, susijusių su Direktyvos 2011/83/ES 5 straipsnio 1 dalies b punkte ir 6 straipsnio 1 dalies b ir c punktuose, Direktyvos 2006/123/EB 22 straipsnio 1 dalies a punkte ir Direktyvos 2000/31/EB 5 straipsnio 1 dalies a, b ir c punktuose nurodyta taisytojo tapatybe ir kontaktine informacija;
 - (c) informacijos reikalavimų, susijusių su Direktyvos 2011/83/ES 5 straipsnio 1 dalies c punkte ir 6 straipsnio 1 dalies e punkte ir Direktyvos 2006/123/EB 22 straipsnio 1 dalies i punkte ir 3 dalies a punkte nurodyta kaina;
 - (d) informacijos reikalavimų, susijusių su Direktyvos 2011/83/ES 5 straipsnio 1 dalies d punkte ir 6 straipsnio 1 dalies g punkte nurodyta remonto paslaugos atlikimo tvarka ir laiku.

5 straipsnis

Pareiga pataisyti

1. Valstybės narės užtikrina, kad vartotojui paprašius gamintojas nemokamai arba už tam tikrą kainą ar kitą atlygį pataisys prekes, kurioms taikomi taisomumo reikalavimai, ir tiek, kiek tai numatyta II priede nurodytuose Sąjungos teisės aktuose. Gamintojas neprivalo taisyti tokių prekių, jei jų pataisyti neįmanoma. Kad įvykdytų savo pareigą pataisyti, gamintojas gali taisymui pasamdyti subrangovus.
2. Jeigu gamintojas, kuriam pagal 1 dalį taikoma pareiga pataisyti, yra registruotas ne Sąjungoje, šią gamintojo pareigą vykdo jo įgaliotasis atstovas Sąjungoje. Jeigu gamintojas neturi įgaliotojo atstovo Sąjungoje, šią gamintojo pareigą vykdo atitinkamos prekės importuotojas. Jeigu importuotojo nėra, šią gamintojo pareigą vykdo atitinkamos prekės platintojas.
3. Gamintojai užtikrina, kad nepriklausomi taisytojai turėtų prieigą prie atsarginių dalių, su taisymu susijusios informacijos ir priemonių pagal II priede nurodytus Sąjungos teisės aktus.
4. Komisija įgaliota priimti deleguotuosius aktus pagal 15 straipsnį, kad galėtų iš dalies keisti II priedą atnaujindama Sąjungos teisės aktų, kuriais nustatomi taisomumo reikalavimai, sąrašą atsižvelgdama į teisės aktų pokyčius.

6 straipsnis

Informavimas apie pareigą pataisyti

Valstybės narės užtikrina, kad gamintojai informuotų vartotojus apie savo pareigą taisyti pagal 5 straipsnį ir pateiktą informaciją apie taisymo paslaugas lengvai prieinama, aiškia ir suprantama forma, pavyzdžiui, per 7 straipsnyje nurodytą internetinę platformą.

7 straipsnis

Internetinė taisymo platforma ir prekės, kurias galima atnaujinti

1. Valstybės narės užtikrina, kad jų teritorijoje būtų bent viena internetinė platforma, kurioje vartotojai galėtų rasti taisytojų. Toje platformoje turi būti šios galimybės:
 - (a) prekių, taisymo paslaugų teikimo vietos, taisymo sąlygų, įskaitant taisymui atlikti reikalingą laiką, galimybę gauti laikinas pakaitines prekes ir vietą, kurioje vartotojas perduoda taisymui skirtas prekes, papildomų paslaugų, įskaitant taisytojų pasiūlomus dėl šalinimo, įrengimo ir transportavimo, prieinamumą ir sąlygas bei taikomus Europos ar nacionalinius kokybės standartus, paieškos funkcijos;
 - (b) galimybė vartotojams per platformą paprašyti Europos taisymo informacijos formos;
 - (c) galimybė taisytojams reguliariai atnaujinti kontaktinę informaciją ir paslaugas;
 - (d) galimybė taisytojams nurodyti, kad jie laikosi taikomų Europos arba nacionalinių kokybės standartų;
 - (e) prieiga per nacionalinius tinklalapius, sujungtus su bendraisiais skaitmeniniais vartais, nustatytais Reglamentu (ES) 2018/1724;
 - (f) prieinamumas neįgaliesiems.

2. Valstybės narės užtikrina, kad internetinėje platformoje taip pat būtų paieškos funkcija pagal prekių kategoriją, leidžianti ieškoti prekių, kurias galima atnaujinti, pardavėjų ir trūkumų turinčių prekių, kurias galima atnaujinti, pirkėjų.
3. Registracija internetinėje platformoje taisytojams, prekių, kurias galima atnaujinti, pardavėjams ir trūkumų turinčių prekių, kurias galima atnaujinti, pirkėjams yra savanoriška. Valstybės narės nustato galimybę naudotis platforma pagal Sąjungos teisę. Internetinės platformos naudojimas vartotojams yra nemokamas.

8 straipsnis

Vykdyimo užtikrinimas

1. Valstybės narės pasirūpina, kad būtų imtasi tinkamų ir veiksmingų priemonių šios direktyvos reikalavimų vykdymui užtikrinti.
2. 1 dalyje nurodytos priemonės apima nuostatas, pagal kurias viena ar daugiau toliau nurodytų įstaigų, kaip nustatyta pagal nacionalinę teisę, remdamosi nacionaline teise gali imtis veiksmų teismuose ar kompetentingose administracinėse valstybės narės institucijose, siekdamos užtikrinti, kad būtų taikomos nacionalinės nuostatos, kuriomis ši direktyva perkeliama į nacionalinę teisę:
 - (a) viešosios įstaigos arba jų atstovai;
 - (b) organizacijos, turinčios teisėtą interesą ginti vartotojus arba aplinką;
 - (c) profesinės organizacijos, turinčios teisėtą interesą imtis veiksmų.

9 straipsnis

Vartotojams skirta informacija

Valstybės narės imasi tinkamų priemonių siekdamos užtikrinti, kad vartotojai galėtų susipažinti su informacija apie vartotojų teises pagal šią direktyvą ir informacija apie tų teisių užtikrinimo būdus, taip pat nacionaliniuose tinklalapiuose, sujungtuose su bendraisiais skaitmeniniais vartais, nustatytais Reglamentu (ES) 2018/1724.

10 straipsnis

Privalomasis pobūdis

1. Jeigu šioje direktyvoje nenumatyta kitaip, bet koks sutartimi įformintas susitarimas, pagal kurį vartotojo nenaudai draudžiama taikyti nacionalines šios direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę priemones, nukrypstama nuo šių priemonių arba pakeičiamas jų poveikis, vartotojui nėra privalomas.
2. Šia direktyva taisytojui nedraudžiama siūlyti vartotojui didesnę jo apsaugą užtikrinančių sutarčių sąlygų, nei numatytosios šioje direktyvoje.

11 straipsnis

Sankcijos

1. Valstybės narės nustato sankcijų, taikomų pažeidus pagal 4, 5 ir 6 straipsnius priimtas nacionalines nuostatas, taisykles ir imasi visų būtinų priemonių užtikrinti,

kad šios sankcijos būtų įgyvendinamos. Numatytos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios.

2. Valstybės narės per 24 mėnesius nuo įsigaliojimo praneša Komisijai apie 1 dalyje nurodytas taisykles ir priemones, taip pat nedelsdamos praneša apie visus vėlesnius joms įtakos turinčius pakeitimus.

12 straipsnis

Direktyvos (ES) 2019/771 dalinis pakeitimas

Direktyvos (ES) 2019/771 13 straipsnio 2 dalis papildoma šiuo sakiniu:

„Nukrypstant nuo pirmojo šios dalies sakinio, kai pakeitimo išlaidos yra tokios pačios arba didesnės už taisymo išlaidas, pardavėjas prekes privalo pataisyti, kad tos prekės atitiktų reikalavimus.“

13 straipsnis

Direktyvos (ES) 2020/1828 dalinis pakeitimas

Direktyvos (ES) 2020/1828 I priedas papildomas šiuo 67 punktu:

„67. ... m. ... d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) xx/xx dėl bendrųjų taisyklių, kuriomis skatinamas prekių taisymas, kuria iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2017/2394 ir direktyvos (ES) 2019/771 ir (ES) 2020/1828 (OL L xx).“

14 straipsnis

Reglamento (ES) 2017/2394 dalinis pakeitimas

Reglamento (ES) 2017/2394 priedas papildomas šiuo 27 punktu:

„27. ... m. ... d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) xx/xx dėl bendrųjų taisyklių, kuriomis skatinamas prekių taisymas, kuria iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2017/2394 ir direktyvos (ES) 2019/771 ir (ES) 2020/1828 (OL L xx).“

15 straipsnis

Įgaliojimų delegavimas

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis.
2. 5 straipsnio 4 dalyje nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šešerių metų laikotarpiui praėjus [vienam mėnesiui nuo šio akto įsigaliojimo dienos]. Likus ne mažiau kaip devyniems mėnesiams iki šešerių metų laikotarpio pabaigos Komisija parengia naudojimosi deleguotaisiais įgaliojimais ataskaitą. Deleguotieji įgaliojimai savaime pratęsimi tokios pačios trukmės laikotarpiais, išskyrus atvejus, kai Europos Parlamentas arba Taryba pareiškia prieštaravimų dėl tokio pratęsimo likus ne mažiau kaip trims mėnesiams iki kiekvieno laikotarpio pabaigos.

3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 5 straipsnio 4 dalyje nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.
4. Prieš priimdama deleguotąjį aktą Komisija konsultuojasi su kiekvienos valstybės narės paskirtais ekspertais vadovaudamasi 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais.
5. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.
6. Pagal 5 straipsnio 4 dalį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.

16 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio nuostatos

1. Šios direktyvos 5 straipsnio 1 dalis ir 2 dalis bei 6 straipsnis netaikomi taisymo paslaugų teikimo sutartims, sudarytoms nepraėjus [24 mėnesiams nuo jų įsigaliojimo].
2. Šios direktyvos 12 straipsnis netaikomas pardavimo sutartims, sudarytoms nepraėjus [24 mėnesiams nuo jų įsigaliojimo].

17 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Valstybės narės užtikrina, kad įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini, kad šios direktyvos būtų laikomasi, įsigaliojūt ne vėliau kaip praėjus [24 mėnesiams nuo jos įsigaliojimo]. Apie tai jos nedelsdamos praneša Komisijai.

Valstybėms narėms priėmus tas priemones, jose turi būti nuoroda į šią direktyvą arba tokia nuoroda turi būti pateikta oficialaus tų priemonių paskelbimo metu. Nuorodos pateikimo tvarką nustato valstybės narės.

Valstybės narės šias priemones pritaiko praėjus [24 mėnesiams nuo įsigaliojimo].
2. Valstybės narės Komisijai pateikia pagrindinių nacionalinės teisės nuostatų, kurias jos priima šios direktyvos taikymo srityje, tekstą ir pagal šią direktyvą įkurtas nacionalines remonto ir prekių, kurias galima atnaujinti, internetines platformas.

18 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

19 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva yra skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas / Pirmininkė

Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė